

„Medicul și teologul trebuie să caute urma lui Dumnezeu în creație“

de Constantin CIOFU

În Amfiteatrul Anatomie Mare „I. Petrovanu“ al Universității de Medicină și Farmacie (UMF) „Gr. T. Popa“ din Iași a avut loc, în urmă cu două zile, cu binecuvântarea *Înalt Preasfințitului Părinte Teofan*, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, dezbateră „Între dreptul de a alege al femeii și dreptul la viață al copilului“. În deschiderea întrunirii, la

PE SCURT

100 de ani de la nașterea compozitorului Achim Stoia

Compozitorul ieșean Achim Stoia va fi omagiat sâmbătă, 29 mai, la Biserica „Buna Vestire“ din Iași. Răspunsurile la Sfânta Liturghie, care va fi oficiată în această zi de pr. paroh Iulian Necula, vor fi date de corurile reunite „Nicolaus“ și „Vox Artis“, dirijate de Adrian Sârbu. Apoi va fi oficiată slujba Parastasului pentru maestrul Achim Stoia. „Cântările Sfintei Liturghii vor fi interpretate din Liturgia modală compusă de către maestrul Achim Stoia. Multe dintre cântări sunt date pe opt voci, deci este o Liturghie cu totul deosebită, partiturile fiind puse la dispoziție de soția compozitorului“, ne-a spus pr. paroh Iulian Necula. Anul acesta se împlinesc 100 de ani de la nașterea compozitorului și întemeietorului de școală Achim Stoia. Cu acest prilej, Filarmonica din Iași a organizat un concert în omagiu maestrului, iar Universitatea de Arte „George Enescu“ din Iași va lansa sâmbătă, începând cu ora 17:00, o colecție de creație a maestrului Achim Stoia intitulată „Coral variat și cântări liturgice“. (C.C.)

Asociația Studenților Creștini Ortodocși - filiala Iași și Proiectul „Dreptul la viață“ au organizat, marți, dezbateră „Între dreptul de a alege

care au participat studenți atât de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae“, cât și de la UMF Iași, pr. Dumitru Păduraru, redactor colaborator al Radio TRINITAS, și-a exprimat bucuria de a răspunde invitației tinerilor ascorenii. „Am venit cu bucurie în această seară. Dincolo de vorbele care se vor rosti rămâne atitudinea pe care o veți avea față de propria persoană și față de viitoarea familie. Este important să-L mărturisim pe Hristos, pentru că El este Dumnezeu nostru. Dacă suntem aici, să ne amintim cuvintele Mântuitorului care spune: «Unde sunt doi sau trei adunați în numele meu și eu sunt în mijlocul lor». Nu este o Liturghie în această seară, dar este o discuție care atinge esența acesteia“, a spus pr. Dumitru Păduraru, care a continuat prin a-i prezenta pe invitații de la dezbateră: pr. prof. dr. Mihai Valică, slujitor la Catedrala ortodoxă „Sfânta Treime“ din Vatra Dornei, Protopopiatul Câmpulung Moldovenesc, și Daniel Mazilu, consultant parlamentar.

„Nu există dreptul femeii de a ucide“

Conferința a abordat patru teme: Din ce moment poate fi considerat ființă umană copilul nenăscut? Cine decide asupra vieții fătului în cazurile când se impune avortul terapeutic? Necesitatea implementării unui program de informare cu privire la contraccepție și avort în școli și licee. Cum se implică instituțiile publice în problemele dezbă-

al femeii și dreptul la viață al copilului“. Manifestarea s-a derulat în cadrul Programului „1 Iunie - Ziua copilului născut și nenăscut“.

tute și ce măsuri se vor lua pentru soluționarea acestora? Pr. prof. dr. Mihai Valică a susținut o alocuțiune însoțită de imagini și texte în Power Point, prezentând câteva imagini despre omul care este chipul și asemănarea lui Dumnezeu. „Ca să putem înțelege care este valoarea omului trebuie să cunoaștem care este învățătura Bisericii noastre. Medicul și teologul trebuie să caute urma lui Dumnezeu în creație, înțelegând-o din raționalitatea acesteia. Medicina nu are voie să se oprească la limita științei. Ea trebuie să meargă mai departe și să aibă intuiția de a dori să caute, să cerceteze. Teologia are obliga-

ția morală să-și exercite funcția și vocația de cenzură etică și să joace un rol corectiv atunci când demnitatea persoanei este pusă în pericol de știința care mimează. Nu există dreptul femeii de a ucide. Dumnezeu a creat viața, iar omului nu îi este îngăduit să atenteze împotriva ei. Astfel, avem de ales între sfințenia vieții întru Hristos, care aduce bucurie, pace și mântuire, și între «calitatea» trăirii vieții după duhul lumii, care aduce pe termen scurt o «rezolvare» a unei crize, dar pe termen lung tristețe, zăbucium și o săndă veșnică. În Sfânta Scriptură nu există dreptul femeii de a alege să ucidă sau să

„Marșul vieții“, pentru a treia oară în Iași

Duminică, 30 mai, începând cu ora 17:00, se va desfășura a treia ediție a „Marșului vieții“ pe traseul Parcul Copou - Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt - Catedrala mitropolitană din Iași. Marți, 1 iunie, de Ziua copilului, începând cu ora 18:30, *Înalt Preasfințitului Părinte Teofan* va oficia în Catedrala mitropolitană din Iași Acatistul Sfântului Stelian, ocrotitorul copiilor. Manifestările se vor încheia prin aprinderea unei cruci de lumânări, în memoria copiilor nenăscuți, pe esplanada Bisericii „Sf. Nicolae“ - Domnesc.

nască. Ea este chemată să fie izvor de viață“, a spus pr. prof. dr. Mihai Valică. În continuare au fost rulate două filme despre consecințele avortului, realizate de către tinerii ascorenii, apoi a avut loc dezbateră propriu-zisă când tinerii prezenți în Amfiteatrul Anatomie Mare „I. Petrovanu“ au adresat întrebări invitaților. La final, *Bogdan Popescu*, coordonatorul Proiectului „Dreptul la viață“, a mulțumit tuturor celor care au participat la dezbateră și i-a invitat pe studenți să se alature și celorlalte activități dedicate Programului „1 Iunie - Ziua copilului născut și nenăscut“. ☘

Seara comediei românești la Biserica Toma Cozma din Iași

Ziua Internațională a Copilului constituie, în fiecare an, un moment plin de bucurie și emoție care ne pune în față imaginea sfântă a copilului, reînvie în memorie clipele minunate ale copilăriei, dar în același timp reprezintă și un moment de reflecție asupra responsabilității de a fi părinte, de a avea copii, de a le asigura o aleasă creștere, educare și formare. Trebuie să ne în-

dreptăm apoi privirea către toți acei copii care, din cauza lipsurilor, a greutăților de tot felul, nu se pot bucura de copilărie. Cu prilejul acestei sărbători, parohia Toma Cozma din Iași invită, duminică, 30 mai, începând cu ora 16:00, pe toți copiii și tinerii, împreună cu părinții lor, să participe la Seara comediei românești. Prin această acțiune, parohia Toma Cozma își propune să ofere momente plăcute copiilor care nu au avut posibilitatea de a participa la spectacole de teatru, dar și să trezească interesul pentru minunatul tezaur al repertoriului artistic românesc. (V.O.)

RECENZIE

Limbajul tainic al Epifaniei

de Dragoș DÂSCĂ

În limba greacă, *eikonographia* înseamnă „scriere cu imagini“. Datorită influenței Renașterii asupra Răsăritului creștin, acest sens original al artei iconografice aproape a dispărut. Deși atrași de frumoasa cromatică a icoanei, majoritatea oamenilor nu înțeleg că icoana nu este o simplă pictură ce trebuie să redea cât mai armonios proporțiile legiferaute în natură, ci o transcriere în culori a dogmaticii Ortodoxiei. În cel mai influent tratat de iconografie bizantină, *Erminia* lui Dionisie din Furna, zugravul de icoane este sfătuit să nu deseneze după natură fiindcă ceea ce se urmărește este „împodobirea cu frumoasă podoabă și închipuire cerul, duhovnicește vă-

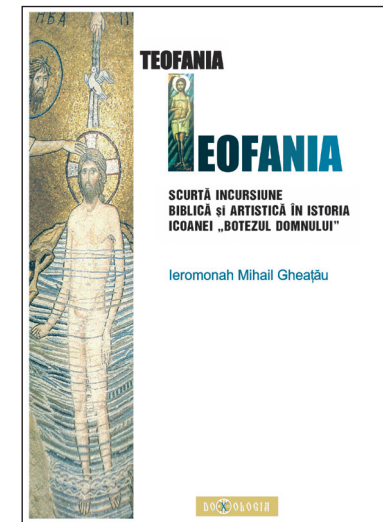
zut al bisericii“. Avem nevoie de cărți despre arta „scrierii“ icoanelor, cărți care să redea sensul original al acestei arte autentice creștine.

O astfel de carte este cea scrisă de părintele ieromonah Mihail Gheațău: „Teofania - Scurtă incursiune biblică și artistică în istoria icoanei «Botezul Domnului»“ și publicată în 2010 la Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. Așa cum mărturiseste autorul: „Lucrarea de față, dedicată icoanei «Teofaniei de la Iordan», s-a dorit a fi și un pretext prin care să supun atenției nebanuită încărcătură de frumusețe, de putere și de adevăr pe care o icoană poate să o tezaurizeze, potențial cel mai adesea ignorat prin promovarea în spațiul eclesial a unor imagini pictate într-o manieră naturalistă, câteodată frumoase,

dar întotdeauna secătuite de prezența Duhului“. Scena iconografică a Teofaniei (Arătarea lui Dumnezeu) sau „Epifania“ este o imagine esențială care adună și animă în jurul ei toate profetiile referitoare la întruparea și arătarea lui Hristos. Pornind de la adevărul că pe actul Întrupării Domnului se fundamentează întreaga teologie a icoanelor, părintele Mihail Gheațău ne poartă într-un periplu fascinant în universul mistic al icoanei Botezului Domnului. Pornind de la o amplă introducere în arta iconografiei creștine, continuând cu o discuție despre mesajul dogmatic al icoanei Epifaniei (prefigurări ale Botezului în Vechiul Testament; Noul Testament - izvor biblic și imagistic al icoanei Epifaniei), autorul ne pregătește pentru cel mai dens capitol al lucrării sale, „Icoana Botezului Domnului o posibilă inter-

pretare artistică“. În acest capitol, părintele Mihail Gheațău realizează un adevărat curs de hermeneutică iconografică, deslușind pentru cititorii cărții limbajul tainic al compoziției icoanei Epifaniei.

Citind cartea „Teofania - Scurtă incursiune biblică și artistică în istoria icoanei «Botezul Domnului»“, învățăm că sensul icoanei este mai cuprinzător decât conținutul său. „Nu putem vorbi despre icoană în deplinătatea ei făcând abstracție de specificul formei iconografice și de alte elemente care țin de conținutul acesteia, pentru că, așa cum nu orice vas poate primi orice conținut, tot astfel, nu orice conținut estetic poate deveni lăcaș și mediator al harului“ (p. 173). Părintele Mihail Gheațău a adunat sub același titlu texte și imagini care alcătuiesc împreună nu doar una dintre cele mai bune hermeneutici iconografice

scrise în ultimii ani, ci și o dogmatică istorică a icoanei Epifaniei care ne introduce în semnificațiile adânci ce pun în lumină misiunea Fiului lui Dumnezeu întrupat și angajarea Lui în planul de mântuire a lumii. ☘